

Rīgā, 2017.gada 14.februārī.

Preambula

Latvijas tautsaimniecības attīstība jau ilgstoši stagnē un Eiropas komisijas ikgadējos gada izaugsmes pētījumos saņem viduvēju un zemu novērtējumu. Valdības darba prioritātes: tautsaimniecības stiprināšana, valsts drošība un nacionālā identitāte, demogrāfiskās situācijas uzlabošana, ģimenes dzīves kvalitāte un sociālais nodrošinājums, **reformas izglītībā un zinātnē un reformas veselības aprūpē** – labas ieceres valdības rīcības plānā. Izņemot fiskālo disciplīnu, lepoties ar paveikto var tikai daļēji. Progress reformu īstenošanā ir lēns, iztrūkst kvalitatīva diskusija ar sabiedrību, valdības izvirzītais mērķis par 5% ekonomikas izaugsmi ik gadu var izrādīties nesasniedzams.

Jau vairākus gadus Latvijas Zinātņu akadēmija un biedrība „Baltic Institute of Research, Technology and Innovation” strādā KOPĀ, lai pilnveidotu ar augstāko izglītību, zinātņi, tehnoloģiju un inovāciju ekosistēmas attīstību saistītos valsts politikas plānošanas dokumentus, jo zinātnieku mērķis ir tāds pats kā visas sabiedrības mērķis - sekmēt ekonomikas un tautas labklājības izaugsmi.

Mēs apzināmies, ka Valsts politikas, inovāciju sistēmas un tās pārvaldības pārveide prasīs būtiskas izmaiņas ne tikai vairākos Latvijas Republikas likumos, bet arī valsts pārvaldē. Mēs ierosinām apvienot spēkus un rīkoties, panākot nepieciešamās izmaiņas valstī un pats galvenais tautsaimniecības un tautas labklājības izaugsmi. Ir pienācis laiks politiķiem ieklausīties ekspertu viedoklī, ir pienācis laiks rīkoties citādi.

Sadarbības līgums

Latvijas Zinātņu akadēmija (turpmāk tekstā LZA), prezidenta Ojāra Spārīša personā, Biedrības „Baltic Institute of Research, Technology and Innovation” (turpmāk tekstā BIRTI), Padomes priekšsēdētāja, Andreja Ērgļa personā (turpmāk tekstā Puses),

ņemot vērā augstāk minēto organizāciju ilgstošo sadarbību Latvijas pētniecības un inovāciju stratēģiskajā padomē, LZA ekspertu darba grupā, sadarbību politikas plānošanas dokumentu izstrādē un diskusiju iniciēšanā par aktuāliem valsts attīstības jautājumiem, puses vienojas:

1. Izstrādāt un realizēt darbības programmas šādos virzienos:
 - 1.1. Izstrādāt priekšlikumus augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju stratēģijas pilnveidošanai valstī, lai nodrošinātu stabilu, atbildīgu un ilgtspējīgu attīstību šajās nozarēs;
 - 1.2. Veikt Valsts Viedās specializācijas stratēģijas (VSS) ieviešanas novērtējumu un izstrādāt priekšlikumus tās pilnveidošanai (VVS ir iekļauta Zinātnes Tehnoloģiju attīstības un inovāciju pamatnostādņēs (ZTAIP));
 - 1.3. Turpināt darbu pie pētniecības, inovāciju un tehnoloģiju pārneses atbalsta platformas (BIRTI) izveides Baltijas jūras reģionā, kam būtu iespējams piesaistīt Eiropas Komisijas mērķfinansējumu.

LZA un biedrības BIRTI darbības mērķis ir sabiedriskais labums, kas rada un pilnveido vidi cilvēkresursu attīstībai, uz inovāciju orientētu zinātnisko pētījumu veikšanai, tehnoloģiju pārnesei un inovatīvai uzņēmējdarbībai, lai stiprinātu Baltijas valstu un Baltijas jūras reģiona kapacitāti, veicinātu tā starptautisko konkurētspēju, nodrošinātu saskaņotu zinātnes, attīstību un inovāciju resursu pilnveidi Baltijas valstīs, to iekļaušanos kopējā Eiropas pētnieciskajā telpā.

1.4. Iesaistīšanās Eiropas Komisijas aktivitātēs:

1.4.1. Inovāciju savienība;

"Inovāciju savienības" ietvaros paredzēts, ka Eiropas Savienībai (ES) pētniecībā un izstrādē līdz 2020. gadam būtu jāiegulda 3% no iekšzemes kopprodukta (IKP) un galvenie ierosinājumi ir:

- ✓ *Veicināt sadarbību starp zinātnisko un biznesa vidi.*
- ✓ *Rosināt uzņēmēju ideju ienākšanu tirgū;*
- ✓ *Veicināt Eiropas zinātnieku mobilitāti;*
- ✓ *Atvieglot piekļuvi ES finansējumam.*

1.4.2. Izglītības, pētniecības un inovāciju jomas mērķtiecīga attīstīšanai, ņemot vērā Eiropas Komisijas (EK) Viedās specializācijas stratēģijas izvērtējumu un rekomendācijas.

EK ir uzsākusi aptauju par Viedās specializācijas stratēģijas pienesumu izaugsmei un darbavietu radīšanā Eiropā. Aptaujas mērķis ir apkopot viedokļus un priekšlikumus, saprast pastāvošos izaicinājumus un identificēt labās prakses piemērus, ko izmantot turpmākai pētniecības un inovāciju jomas attīstīšanai.

2. Turpināt iesākto darbu, lai Latvijas Pētniecības un inovāciju stratēģiskā padome (LPISP) pie Ministru prezidenta darbotos kā politiķu, uzņēmēju un zinātnieku trīspusējas

sadarbības institūcija, kas izstrādā satvara nosacījumus, izskata un virza politikas plānošanas dokumentu un normatīvo aktu projektus par šādiem jautājumiem:

- 2.1. inovācijas ekosistēma;
- 2.2. izglītība;
- 2.3. zinātniskā darbība;
- 2.4. veselības veicināšana;
- 2.5. intelektuālā īpašuma aizsardzība;
- 2.6. inovatīvas uzņēmējdarbības tiesiskais regulējums;
- 2.7. valsts budžeta pamatnostādnes u.c.

Latvijas inovāciju sistēmai ir izteikti fragmentēta pārvaldība, nepietiekama izstrādāto plānu izpilde, ministriju resoriskā norobežotība un birokrātiskais slogs, kas būtiski kavē inovāciju attīstību valstī.

3. Ilgtermiņa sadarbība modeļu veidošanā ar sociālajiem, politiskajiem un zinātniskajiem partneriem:

3.1. Sociālie partneri:

- 3.1.1. Latvijas Pašvaldību savienība;
- 3.1.2. Latvijas Darba devēju konfederācija;
- 3.1.3. Latvijas tirdzniecības un rūpniecības kamera;
- 3.1.4. Lauksaimnieku koordinācijas padome u.c.;

3.2. Politiskie partneri:

attīstīt sadarbību ar esošajām politiskajām partijām, vienojoties par kopīgu darbības programmu (I) izglītības, zinātnes un inovāciju pārvaldības modeļa pilnveidošanā, (II) Valsts Viedās specializācijas stratēģijas (VSS) izvērtējumā un tās pilnveidošanā, (III) pētniecības, inovāciju un tehnoloģiju pārneses atbalsta platformas izveidošanā.

3.3. Zinātniskie partneri:

Latvijas, Baltijas valstu un Baltijas jūras reģiona Universitātes, augstskolas, zinātniskie institūti un inovatīvi uzņēmumi.

4. Darbības programmu mērķu sasniegšanai puses vienojas izveido kopīgu organizatorisku struktūru, lai nodrošinātu:

- 4.1. Priekšlikumu izstrādī politisku un ekonomisku lēmumu sagatavošanā, nodrošinot vienotu akadēmiskās vides viedokli valsts attīstībai būtisku jautājumu risināšanā;
- 4.2. Deleģē pētniecībā un pārvaldībā atzīstamus panākumus un sabiedrisku atzinību guvušus cilvēkus zinātnieku viedokļa pārstāvībai Eiropas komisijā, LPISP, LZP, ministrijās, pašvaldībās u.t.t.;

- 4.3. Paplašināt LZA sastāvu, uzaicinot tajā inovācijā ievērojamus panākumus guvušus pārstāvjus arī no neakadēmiskām institūcijām un uzņēmēju vidus;
 - 4.4. Stiprināt lietišķās zinātnes, tai skaitā inženierzinātņu, un tehnoloģijas pārneses nozīmi tautsaimniecības attīstībā;
 - 4.5. Puses apņemas izstrādāt darbības programmas galvenās vadlīnijas, prioritāros sadarbības virzienus un organizatorisko struktūru līdz 2017. gada 30. martam.
5. Citi noteikumi:
- 5.1. Visi līguma pielikumi, papildinājumi un grozījumi sastādāmi rakstveidā un tos paraksta abas Puses. Līguma pielikumi, papildinājumi un grozījumi pēc to parakstīšanas kļūst par tā neatņemamu sastāvdaļu.
 - 5.2. Līgums parakstīts Rīgā 2017. gada 14. februārī divos eksemplāros uz 4 lapām, katrai Pusei izniegts viens līguma eksemplārs.

6. Pušu paraksti:

Latvijas Zinātņu akadēmija
Akadēmijas laukums 1, Rīga, LV 1050

Ojārs Spārītis
Latvijas Zinātņu akadēmija prezidents

Biedrība BIRTI
Alberta iela 13, Rīga, LV 10

Andrejs Ērglis
BIRTI Padomes priekšsēdētājs